

φοβικές και ανιστόρητες μεταναστευτικές πολιτικές. Γιατί σε μια ραγδαία εξελισσόμενη και γόνιμη κοινωνία και νέα γενιά αξίζει ένα κράτος που εκτιμά και στηρίζεται στους ανθρώπινους πόρους της και δεν φοβάται να ξαναφανταστεί την πολιτική της συγκρότηση.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

* Με αφορμή την Κοινή Δημόσια Δήλωση Για το Νομοσχέδιο περί Ιθαγένειας και

Πολιτογράφησης Μεταναστών «Αξίζει να φανταστούμε μια νέα ελληνική κοινωνία» του Μίλτου Παύλου και της Άννας Τριανταφυλλίδου

• Την Κοινή Δήλωση προσυπογράφουν χιλιάδες πολίτες στο www.petitiononline.com/greekcit/

Ι «είμαστε λίγοι αλλά φωνάζουμε δυνατά και ασυνάρτητα λασπολογώντας και κινδυνολογώντας». Τον Ιανουάριο του 2010 οι ίδιοι κονδυλοφόροι επαναλαμ-

βάνουν εαυτούς εκατοντάδες φορές στο opengon.gr και όταν οι moderators του Υπουργείου Εσωτερικών αρχίζουν μην δέχονται αυτό το επαναλαμβανόμενο spamming διαμαρτύρονται για λογοκρισία «20.000 σχολίων» όπως δήλωσε ο βουλευτής του ΛΑΟΣ Άδωνις Γεωργιάδης σε τηλεοπτική εκπομπή, προδίδοντας την κατάχρηση της διαβούλευσης και τη μειοψηφική θέση των αντιδράσεων αυτών.

ΓΙΑ ΠΟΙΑ «ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ» ΜΙΛΑΝΕ; ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ, ΔΙΚΑ ΜΑΣ (ΤΟΤΕ) ΚΑΙ ΤΑ ΔΙΚΑ ΤΟΥΣ, ΔΙΚΑ ΜΑΣ (ΤΩΡΑ)

ΚΩΣΤΑΣ ΒΡΑΤΣΑΛΗΣ

Πριν 32 χρόνια περίπου, το Μάιο του 1978 συγκεκριμένα, εκδόθηκε στη Φρανκφούρτη της τότε Δυτικής Γερμανίας, το περιοδικό *Ο σταθμός* από μια ομάδα Ελλήνων φοιτητών. Το περιοδικό αυτό με τα ελάχιστα μέσα που διέθετε για την έκδοσή του –γραφόταν σε μια γραφομηχανή– και με μεγάλα προβλήματα στη διακίνησή του –κυκλοφορούσε από χέρι σε χέρι– έφτασε να έχει κυκλοφορία περίπου 1.500 τεύχη, κυρίως, αν όχι αποκλειστικά, μεταξύ των Ελλήνων μεταναστών. Ο λόγος της τεράστιας, για τα τότε δεδομένα, επιτυχίας του ήταν πάρα πολύ απλός. Ήταν ουσιαστικά το μόνο ελληνικό περιοδικό στη Δυτική Γερμανία που στήριζε και προωθούσε, μέσα από την αρθρογραφία του, τα αιτήματα των Ελλήνων γονιών – μεταναστών για το εκπαιδευτικό ζήτημα των παιδιών τους. Ποιό ήταν το πρόβλημα τότε; Οι Έλληνες μετανάστες, που δεν ήθελαν να αποκλείσουν το ενδεχόμενο επιστροφής τους στην Ελλάδα και που βεβαίως επεδίωκαν με κάθε τρόπο να διατηρούν ουσιαστικές τις σχέσεις με τα παιδιά τους, απαιτούσαν η εκπαίδευση των παιδιών τους μέχρι και το Ελληνικό Γυμνάσιο να βασίζεται, προσαρμοσμένη στο εκεί περιβάλλον, στη μητρική τους

Ο Κώστας Βρατσάλης διδάσκει στο Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου.

γλώσσα. Αυτό το αίτημα, που διαμορφώθηκε από το περίφημο κίνημα των Ελλήνων Γονέων και Κηδεμόνων, έπρεπε να αντιμετωπίσει: α) την πολιτική της Κυβέρνησης της Σοσιαλδημοκρατίας (SPD), την πολιτική δηλαδή της “ενσωμάτωσης” που εφάρμοζε την αναγκαστική ένταξη των παιδιών στα γερμανικά σχολεία, προωθώντας ουσιαστικά την “αφομοίωσή” τους β) την πολιτική του Straus (CDU/CSU) στη Βαυαρία, που προωθούσε την γκετοποίηση από τη μια και την “εναλλαγή” (Rotation) από την άλλη των μεταναστών, μια πολιτική που απέτρεπε την όποια ανάμειξη των μεταναστών με το “καθαρό σώμα” της γερμανικής κοινωνίας και προωθούσε τα αμιγώς εθνικά σχολεία και γ) την αδιαφορία στην πράξη –γιατί στα λόγια συμφωνούσαν τις περισσότερες φορές με τις Επιτροπές των Γονέων– των εκάστοτε ελληνικών κυβερνήσεων από το 1956 οπότε και υπογράφηκε η “Μορφωτική Σύμβαση μεταξύ του Βασιλείου της Ελλάδος και της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας”.

Συγκεκριμένα, οι Επιτροπές Γονέων στη Βόρεια Ρηνανία Βεστφαλία, που ήταν και οι πιο μαζικές, ζητούσαν, όπως διαβάζουμε στο περιοδικό *Ο σταθμός* (Δεκέμβριος 1978) τα εξής: «1) ελληνικές τάξεις από την 1η μέχρι και την 9η, μέσα στα γερμανικά σχολεία, με γλώσσα διδασκαλίας την ελληνική, 2) η γερμανι-

κή γλώσσα να διδάσκεται από Γερμανούς δασκάλους εντατικά και με όλα τα σύγχρονα μέσα διδασκαλίας, 3) μουσικοτεχνικά μαθήματα μπορούν να διδάσκονται μαζί με τα Γερμανόπουλα, 4) η διδακτική ύλη και τα βιβλία να προσαρμοστούν στο γερμανικό περιβάλλον, 5) να στέλνονται στη Γερμανία Έλληνες δάσκαλοι γερμανόγλωσσοι και ειδικά προετοιμασμένοι για το έργο τους στη Γερμανία, 6) οι τάξεις αυτές να έχουν μικρό αριθμό μαθητών, 7) να μπορούν να μεταπηδούν μαθητές από αυτές τις τάξεις στις γερμανικές όταν οι γονείς τους αποφασίζουν να μείνουν στη Γερμανία» και βεβαίως οι γονείς να έχουν το δικαίωμα, εφόσον ήθελαν, να στέλνουν τα παιδιά τους στα γερμανικά σχολεία. Η μόνη ελληνική πολιτική δύναμη που εναντιωνόταν σε αυτό το κίνημα των γονιών και συνέπλεε με την Γερμανική κυβέρνηση –θα μπορούσε κανείς να υποστηρίξει και με τη μεγάλη πλειοψηφία του Γερμανικού λαού συμπεριλαμβανομένων των πανίσχυρων γερμανικών συνδικάτων– ήταν το K.K.E., που θεωρούσε ότι μια τέτοια προοπτική διασπά την εργατική τάξη της Δυτικής Γερμανίας (sic!). Αυτά για την ιστορία, που τότε αφορούσε τις επιθυμίες και τους αγώνες των Ελλήνων, βεβαίως, μεταναστών σε μια άλλη χώρα.

Φαίνεται όμως ότι όλα αυτά, εύκολα ξεχνιούνται και ακόμα πιο εύκολα αντι-

στρέφονται, όταν πρόκειται για μετανάστες, στην Ελλάδα αυτή τη φορά. Η πολιτική της «ενσωμάτωσης» υποστηρίζεται σήμερα από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. και τη Ν.Δ., που τότε την κατέκριναν, σαν μια προοδευτική προοπτική για τους εδώ μετανάστες, οι οποίοι θα πρέπει να στέλνουν τα παιδιά τους στα ελληνικά σχολεία με μοναδική βοήθεια τις συνήθως πρόχειρες «τάξεις υποδοχής», πολύ, ενδεχομένως, χειρότερες από παιδαγωγική σκοπιά, από τις «προπαρασκευαστικές τάξεις» της πολιτικής της «αναγκαστικής ένταξης» των τότε γερμανικών κυβερνήσεων. Τα δυο μεγάλα κόμματα εξουσίας ακολουθούν σχεδόν πιστά σήμερα τους ιδεολογικούς και πολιτικούς τους συγγενείς στην τότε Δυτική Γερμανία, το Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα (SPD) και την Χριστιανοδημοκρατία (CDU). Ο ΛΑ.Ο.Σ. δεν έχει πρόβλημα να κρύψει τον αναπόφευκτο στόχο μιας τέτοιου είδους «ενσωμάτωσης» («αναγκαστικής ένταξης» δηλαδή των παιδιών των μεταναστών στο εθνικό εκπαιδευτικό σύστημα») που διακηρύσσει: «Να φροντίσουμε μέσα από μία συστηματική και ουσιαστική παροχή Ελληνικής παιδείας να κάνουμε τα παιδιά

τους «να είναι Έλληνες στη ψυχή και στο πνεύμα»» (http://www.laos.gr/laos.asp?epilogi='pdf/PROGRAM_LAOS.pdf&page=laos), αφήνοντας φαίνεται τη μέριμνα για το σώμα τους στα... Σώματα Ασφαλείας.

Το Κ.Κ.Ε. παραμένει, όπως και τότε, στην ίδια θέση και υποστηρίζει ότι: τα παιδιά των μεταναστών να ενταχθούν στο «ενιαίο δημόσιο σχολείο» και «να δημιουργηθούν οι όροι για την ισότιμη μόρφωση των μειονοτήτων και μεταναστών (διαχωρισμός θρησκείας και εκπαίδευσης, δικαίωμα της διδασκαλίας της μητρικής γλώσσας,...)» (http://www.kke.gr/paideia/eniaio_dodekaxrono_basiko_scholio). (Η εργατική τάξη ως γνωστό είναι μία, οι εξής... είκοσι επτά στην Ευρωπαϊκή Ένωση.) Ο δε Συνασπισμός και ο ΣΥ.ΡΙ.ΖΑ. επικαιροποίησαν τις θέσεις της δημοκρατικής Αριστεράς που στήριζε, ως Κ.Κ.Ε. Εσωτερικού τότε και πρωτοστατούσε στους μαζικούς αγώνες των Ελλήνων γονιών - μεταναστών, υποστηρίζοντας την: «ενίσχυση των εκπαιδευτικών λειτουργιών για τους μαθητές/τριες διαφορετικών πολιτισμικών, γλωσσικών καταγωγών, με σεβασμό στις προσωπικές και συλλογικές τους

ιδιαιτερότητες, καθώς και τη δημιουργία των αναγκαίων προϋποθέσεων για την εκμάθηση και της δικής τους πολιτισμικής, εθνικής και γλωσσικής κληρονομιάς. Απαιτούμε ενιαία δημόσια εκπαίδευση στη βάση της διαπολιτισμικότητας.» (<http://www.syriza.gr/theseis/koinoniko-kratos/oi-theseis-toy-syriza-gia-tin-paideia>)

Αν, ακόμα και η ανανεωτική Αριστερά, φαίνεται να ξεχνά, μετά από 32 χρόνια, τις επεξεργασίες της για τα εκπαιδευτικά ζητήματα των μεταναστών, υποστηρίζοντας σήμερα ένα, θετικό μν, αλλά γενικόλογο, σε σχέση με τότε, πλαίσιο επίλυσης των εκπαιδευτικών προβλημάτων των παιδιών των εδώ μεταναστών, γιατί να μη δικαιούνται σήμερα ΠΑ.ΣΟ.Κ., Ν.Δ. και ΛΑ.Ο.Σ. να υποστηρίζουν «τα δικά μας, δικά μας (τότε) και τα δικά τους, δικά μας (τώρα);» Μόνο το Κ.Κ.Ε. μοιάζει να είναι δημοκρατικό απέναντι στους μετανάστες. Τους αφήνει να διαλέξουν σε ποια εργατική τάξη θέλουν να αφομοιωθούν τα παιδιά τους αφού οι ίδιοι αναγκάστηκαν να «εγκαταλείψουν» την... εργατική τάξη της πατρίδας τους!

ΕΝΑ CIVIL RIGHTS MOVEMENT ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΥ 21ΟΥ ΑΙΩΝΑ;

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Στις 4 Ιανουαρίου 2010, οι βουλευτές του ΛΑΟΣ κκ. Πλεύρης και Γεωργιάδης, έκαναν την εξής επερώτηση στον Υπουργό Μεταφορών: «Ιδιαίτερα ανησυχητικές και επικίνδυνες διαστάσεις έχει λάβει τον τελευταίο καιρό η μεταφορά παρανόμων εμπορευμάτων από αλλοδαπούς ιδίως εξ Αφρικής στα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς στην Αθήνα. Οι αλλοδαποί ως επί των πλείστων λαθρομετανάστες μεταφέρουν τεράστιους σάκους με διάφορα ήδη, με αποτέλεσμα να καταλαμβάνουν το μεγαλύτερο μέρος των οχημάτων (λεωφορεία ή τρόλεϊ) και των συρμών (ΗΣΑΠ και Μετρό). Το επιβατι-

Ο Δημήτρης Χριστόπουλος διδάσκει στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας στο Πάντειο Πανεπιστήμιο.

κό κοινό αναγκάζεται να συνωστίζεται εξ αιτίας αυτής της κατάστασης, πολλοί επιβάτες είναι αδύνατον να επιβιβαστούν λόγω του ότι δεν υπάρχει χώρος, ενώ δεκάδες είναι και τα ατυχήματα τα οποία έχουν προκληθεί εξ αιτίας των σάκων οι οποίοι εμποδίζουν την διέλευση, την επιβίβαση και την αποβίβαση των επιβατών. Συνεπώς ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός, Πώς προτίθεστε να αντιμετωπίσετε το σοβαρό αυτό πρόβλημα τόσο στο Μετρό και τον ΗΣΑΠ, όσο και στις λεωφορειακές γραμμές και τα τρόλεϊ;»

Οι ερωτώντες βουλευτές μπορούν πράγματι να είναι υπερήφανοι: μάλλον κατέθεσαν την πιο ρατσιστική επερώτηση από καταβολής ελληνικού κοινοβουλίου.

Η απάντηση στον αποκάλυπτο –στα όρια του κωμικού και ποινικά κολάσιμου– ρατσιστικού λόγου δεν μπορεί να είναι μισόλογα. Η ιθαγένεια στους νόμιμους μετανάστες που έχουν μεταφέρει το κέντρο των βιοτικών τους σχέσεων στην Ελλάδα και το επιθυμούν είναι ζήτημα δημοκρατίας. Το κατώφλι της ιδιότητας του πολίτη είναι πάντα εκκρεμές μεταξύ συμπερίληψης και αποκλεισμού. Κατεξοχήν κριτήρια αποκλεισμού ήταν το ταξικό (όχι όμως για την Ελλάδα), η ηλικία, τα πολιτικά φρονήματα (κατεξοχήν για την Ελλάδα), το φύλο και προφανώς η καταγωγή και η πρότερη ιθαγένεια. Σήμερα, η μετανάστευση στην Ευρώπη αποτελεί τη μείζονα πρόκληση για μια ιδιότητα του πολίτη